

ТАҚРИЗИ МУШОВИРИ ИЛМӢ

ба диссертатсияи номзоди Мансурзода Наргиса Мансур дар мавзуи «Ташаккули арзишҳои ахлоқӣ-башардӯстии хонандагони синфҳои ибтидоӣ тавассути адабиёти бачагона дар таълими забони тоҷикӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣи номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.5.3. Назария ва методикаи забони тоҷикӣ.

Диссертатсияи Мансурзода Наргиса Мансур ба яке аз масъалаҳои муҳими илмҳои педагогӣ ва методикаи забони тоҷикӣ бахшида шуда, ба омӯзиши роҳҳои самараноки ташаккули арзишҳои ахлоқию башардӯстӣ дар хонандагони синфҳои ибтидоӣ тавассути адабиёти бачагона дар раванди таълими забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ равона гардидааст.

Мубрами мавзу таҳқиқот тибқи замони муосир яке аз вазифаҳои муҳими низоми маориф ин тарбияи ахлоқию башардӯстии насли наврасро дар бар мегирад. Истифодаи воситаҳои муассири таълимӣ ва тарбиявӣ, аз ҷумла, адабиёти бачагона дар омӯзиши забони тоҷикӣ дар зинаи таҳсилоти ибтидоӣ, ки пояҳои асосии рушди маънавию ахлоқии шахсият гузашта мешаванд, нақши калидӣ мебозад. Дар шароити кунунӣ қорбарии усулҳои гуногуни дидактикӣ ва технологияҳои фаъоли таълим, аз ҷумла, қор дар гурӯҳҳо, қор бо усули “Кластер” дар рушди фаъолияти маърифатӣ, эҷодӣ ва зеҳнии хонандагон аз аҳаммият ҳолӣ нест.

Тартиби ҷойгиршавии қисматҳои таҳқиқот ба ҳалли пайдарпайи масъалаҳои гузашташуда, инчунин сохтори диссертатсия мантикӣ ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок буда, аз муқаддима, се боб, хулосаҳои бобҳо, хулосаи умумӣ ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Сохтор ва мундариҷаи рисола мубрами мавзуи таҳқиқотро асоснок намуда, дараҷаи омӯзиши масъала дар адабиёти илмӣ, объект, предмет, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқотро муайян месозад ва дар он асосҳои назариявӣю методологӣ, усулҳои таҳқиқот, навгонии илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии натиҷаҳо, инчунин нуқтаҳои асосии барои ҷимоя пешниҳодшаванда инъикос ёфтаанд.

Боби якум “**Асосҳои назариявӣ ва методологӣи ташаккули арзишҳои ахлоқӣ - башардӯстии хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар таълими забони тоҷикӣ**” масъалаҳои назариявӣи таҳқиқот мавриди таҳлил қарор гирифта, нақши арзишҳои ахлоқию башардӯстӣ дар таълим ва тарбияи шахсияти хонандагон намоён гардидааст.

Боби дуюм **“Хусусиятҳои методи ташаккули арзишҳои ахлоқӣ–башардӯстии хонандагони синфҳои ибтидоӣ тавассути адабиёти бачагона дар таълими забони тоҷикӣ”** вобаста ба таҳқиқи масъалаҳои марбут ба методҳо, шаклҳо ва воситаҳои дидактикии ташаккули арзишҳои ахлоқию башардӯстӣ мавриди омӯзишу таҳлил баррасӣ гардиданд ва роҳҳои самаранокии истифодаи он дар дарсҳои забони тоҷикӣ пешниҳод шудаанд.

Дар боби сеюм **“Натиҷаҳои озмоиши ташаккули арзишҳои ахлоқӣ – башардӯстии хонандагони синфҳои ибтидоӣ тавассути адабиёти бачагона дар таълими забони тоҷикӣ”** натиҷаҳои корҳои таҷрибавию озмоишӣ таҳлил гардида, самаранокии усулҳои пешниҳодшуда аз ҷиҳати илмӣ исбот карда шудааст.

Навгони илмӣ таҳқиқот дар асоснок намудани ҷанбаҳои назариявӣ ба методӣ, муайян намудани шароитҳои педагогӣ таъбиқ ва пешниҳод онҳо дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ифода меёбад.

Аҳамияти назариявӣ диссертатсия дар тақмили асосҳои назариявӣ ба таълими забони тоҷикӣ, ғайр аз гардонидани донишҳои илмӣ оид ба таъбиқи технологияҳои муосири педагогӣ ифода меёбад. Аҳамияти амалии таҳқиқот ва тавсияҳои илмӣ он дар фаъолияти омӯзгорон, таъйини барномаҳои таълимӣ, дастурҳои методӣ ва тақмили раванди таълиму тарбия зоҳир мегардад.

Қобили таъкид аст, ки Мансурзода Наргиса Мансур дар ҷараёни анҷоми таҳқиқоти мазкур худро ҳамчун муҳаққиқи соҳибтаҷриба, масъулиятшинос, меҳнатдӯст ва дорои ҷаҳонбинии васеи илмӣ муаррифӣ намудааст. Аз муҳтавои диссертатсия бармеояд, ки муаллиф нисбат ба интихоби мавзӯ, ҷамъоварӣ ва таҳлили адабиёти илмӣ, таъкили баргузориҳои озмоишҳои педагогӣ ва коркарду ҷамъбасти натиҷаҳои таҳқиқот бо масъулияти баланд муносибат намудааст.

Натиҷаҳои асосии кори илмӣ Мансурзода Наргиса Мансур дар ҳуҷҷаҳо ва тавсияҳои диссертатсия инъикоси худро ёфта, аз ҷиҳати илмӣ асоснок гардида, бо маълумоти бозғимоди назариявӣ ба методӣ ва натиҷаҳои таҷрибавӣ тасдиқ гардидаанд. Муқаррароти асосии диссертатсия дар мақолаҳои илмӣ муаллиф, ки дар нашрияҳои тақризишавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд, инчунин дар маърузаҳо ва конференсияҳо, семинарҳо ва ҳамоишҳои илмӣ-амалии сатҳҳои гуногун инъикос ёфтаанд.

Ҳуҷҷа, диссертатсияи Мансурзода Наргиса Мансур дар мавзӯи «Ташаккули арзишҳои ахлоқӣ-башардӯстии хонандагони синфҳои ибтидоӣ тавассути адабиёти бачагона дар таълими забони тоҷикӣ» ба талаботи Тарғиб додани дараҷаҳои илмӣ (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз “30”

июни соли 2021 тахти № 267) ва Дастурамал оид ба тартиби тахияи диссертатсия ва автореферати диссертатсияҳо (Қарори Раёсати ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, № 493) ҷавобгӯ буда, барои ҳимояи ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.5.3. Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ тавсия карда мешавад.

Мушовири илмӣ:

доктори илмҳои филологӣ, профессор
мудир кафедраи методикаи таҳсилоти
ибтидоии Донишгоҳи давлатии
омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни Гаффоров А.О.

Маълумот барои тамос:

Суроға. 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 121
Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи С. Айни
E-mail: gafforovabdushukur68 @ gmail.com
Телефон: (+992) 901 06 30 68

Имзои А.О.Гаффоровро тасдиқ мекунам
Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДДОТ ба номи С. Айни

С. Кодирзода

12.12.2025